

«Sentiments fan dapli effect che fatgs objectivs»

Pled d'avertura cun il tema vardaivladad en la politica

■ **(anr/fa) La lavur dal politicher na fa para betg part da las professiuns las pli vardaivlas. Il president dal cussegl grond Hans Peter Michel s'ha occupà en ses pled d'avertura da la dumonda pertge che quai saja uschia.** En ses pled d'avertura da la sessiun d'atun aveva il president dal parlament grischun *Hans Peter Michel* (pld, Tavau) sa dumandà tge che saja ina buna politica ed era vegnì a la conclusiun: Ina buna politica è quella che ha success. En la sessiun da december era stada la resposta parziala a la dumonda davart la buna politica, ina buna politica è ina politica gista. «A chaschun da l'avertura da la sessiun da primavaira ed er en vista a las proximas elecziuns circuitalas è mia ipotesa oz, ina buna politica è ina politica vardaivla», ha ditg Michel. El ha menziunà ina rangaziun da las professiuns las pli vardaivlas, fatga dal 2010 en Germania: Sin ils emprims rangs èn vegnids ils medis ed ils pum-piers, ils managers ed ils politichers dentant pir sin ils rangs 19 e 20. «Era sch'ins na po betg surpender quests resultats plainamain era per la Svizra n'avain nus politichers grischuns concernent la vardaivladad pli probabel er betg las emprimas posiziuns.»

Parallelas cun la reclama

Il motiv sajan las expectativas dals votants e las votantas als politichers, ha ditg Michel, «il suveran sto pudair sa fidar ch'els messadis che las candidatas ed ils candidats exprimian en il cumbat

electoral constettian era, ch'els sajan da-mai vardaivels.» El ha menziunà però era las exageraziuns da las partidas politicas: «Malgrà tut la naivitat savain nus che las preschentaziuns fitg positivas da las campagnas electoralas na pon mai pli correspunder a la vardad objectiva ubain pon mussar mo ina pitschna part

da la realitad.» Che l'uman haja dentant, medemamain sco en la reclama, tuttina la tendenza da crair a las chaus-sas positivas, era sch'ellas n'èn betg real-isticas: «Evidentamain han sentiments dapli effect che fatgs objectivs», ha cun-tinuà il president dal cussegl grond, «mo uschia pon partidas politicas pre-

tender, senza vegnir chastiadas, ch'i det-tia p. ex. grazia ad ina tscherta partida ina revoluziun politica, ch'i vegnia stgaffida ina Svizra gista, ch'il sulegl re-splendia per tut las vairs Svizras ed ils vairs Svizzers u che tut vegnia fatg per amur da la Svizra.» Talas exageraziuns fan a l'avis da Michel part «da noss cum-

portament quotidian vivì, perquai fissi malgist da renfatschar in cumportament nunvardaivel sulettamain a la po-litica u a ses personal.»

«Vardaivel è quel che s'engascha propi»

Tenor el sa basa la vardaivladad sin dus criteris: Far ina politica vardaivla po a ses avis mo quel che dispona da las premis-sas necessarias, «tgi che n'ha betg avunda giudizi personal daventa savens ina ma-riionetta d'autras opiniuns». Il segund criteri, «il criteri decisiv», èn las quali-tads dal caracter: «Vardaivel è quella u quel che ha la prontezza da s'engaschar per il bainstar general. Era sch'el u ella na po betg adina ademplir tut las emper-mischuns fatgas sin ils placats da recla-ma per l'elecziun», ha ditg il president dal parlament grischun, «il suveran è savens indulgent envers las deblezzas da politicras e da politichers, uschè ditg ch'el senta l'engaschament per la buna chaussa.» Hans Peter Michel ha express a tut las novas forzas che sajan prontas da s'engaschar per il chantun ses respect e giavischè success a tuts che sa mettian da nov a disposiziun per la lavur parla-mentara. «Sche las reglas dal gieu da la democrazia vegnan observadas n'è la po-litica betg dapli e betg damain ch'ina re-producziun da nossa societad», ha'l con-cludi ed agiunt, «jau hai buna speranza che nus Grischunas e Grischuns surve-gnin exactamain l'autoritad che nus mer-ritain.»

Il president dal cussegl grond Hans Peter Michel s'ha occupà en ses pled d'avertura daco che la lavur dal politicher na fa betg part da las professiuns las pli vardaivlas.